

Ahilik ve Meslek Etiği ► Meslek Etiğine Uygun Problem Çözme

1. [Araştır ve Düşün](#)
2. [Bilginin Peşinde](#)
3. [Merak Ediyorum](#)
4. [Etkinlik Zamanı -1](#)
5. [Etkinlik Zamanı -2](#)
6. [Etkinlik Zamanı -3](#)
7. [Meslek Etiğine Uymayan Davranışlar](#)
8. [Göster Kendini](#)

Öğrenme Birimi 1

Ahilik ve
Meslek
Etiği

Aşağıdaki soruyu düşününüz/araştırınız ve cevaplarınızı yazınız.

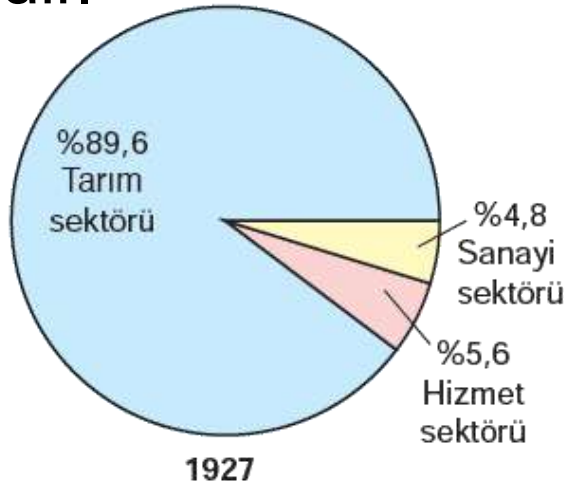
“İř” sahibi olmak ile “meslek” sahibi olmak aynı anlama gelir mi?

Bir kişinin işi olduğı hâlde mesleğı olmayabilir mi?

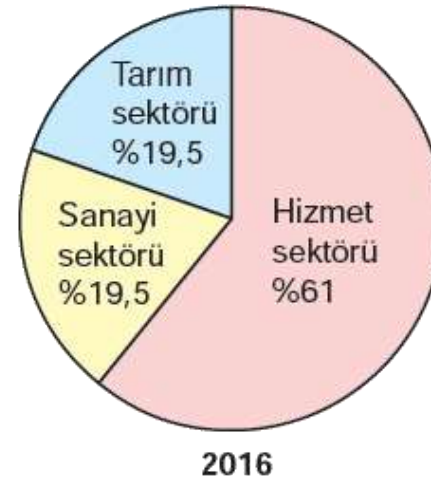
Neden(ler)ini açıklayınız

- ❑ Dünyada ekonomiye yön veren temel sektörler; tarım, sanayi ve hizmet sektörleridir. Son yıllarda hizmet sektörü, diğer iki temel sektörü geride bırakmıştır.
- ❑ Türkiye’de önemli ölçüde artan hizmet sektörü turizmdir.
- ❑ Turizm, çalışan ve müşterilerin yakın ilişki hâlinde olmalarını gerektirmektedir.

(<http://dergiler.ankara.edu.tr>)

(<http://www.tuik.gov.tr>)

- ❑ Turizm işletmelerinde etik ilkelerin uygulanmasının büyük önemi vardır.
- ❑ Turizm sektöründe hemfikir olunan etik ilke ve kurallar řu şekildedir:
 - ✓ Saygılı, dürüst ve tarafsız olmak,
 - ✓ İyi, adaletli ve eşit olmak,
 - ✓ İnsanların özel hayatına saygı duymak,
 - ✓ Görevlerinin bilincinde olup sorumluluğunu alabilmek.

Siz de kendi alanınızın ait olduğu sektöre yönelik etik ilke ve kuralları araştırınız ve edindiğiniz bilgileri aşağıdaki çalışma alanına özetleyiniz

Merak
Ediyorum

Meslek ilke ve kurallarını öğrenmek ne işe yarar?

Sınıfta olduğu gibi iş hayatında da nasıl davranılması ya da davranılmaması gerektiğini içeren meslek ilke ve kurallarının belirlenmesi; sorunsuz, huzurlu ve üretken bir iş ortamı için gereklidir.

Yerinde Olsam

Aşağıdaki etkinliği yapmak üzere bir grup oluşturunuz.

Etkinliğe başlamadan önce grup isminizi, sınıfınızı ve grup arkadaşlarınızın isimlerini aşağıdaki kutucuklara yazınız

Grubunuzun
ismi

Sınıfınız

Grup
arkadaşlarınızın
isimleri

Senaryoyu dikkatlice okuyunuz ve aşağıdaki soruları grubunuzla tartışarak sonraki sayfada yer alan şablonu kullanarak cevaplandırınız.

1. Senaryodaki sorun(lar) ne(ler)dir?
2. Sizce bu sorunun/sorunların nedenleri neler olabilir?
3. Senaryodaki bu soruna/sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?

Senaryo 1

Mine, Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde 12. sınıf öğrencisidir. Stajını bir bilişim teknolojileri firmasında yapmaktadır. Mine, bilgisayar teknik servisi konusunda uzmanlaşmak istediği için staja çok önem vermektedir. Vaktinde iş yerine gidip gelmek, ustalarına saygılı davranmak ve teknik aletleri dikkatli kullanmak gibi pek çok konuya özen göstermektedir. Bir gün, dükkanda yalnızca kendisinin olduğu bir anda telefon çalar. Mine telefonu açar. Kırık bilgisayar ekranı tamirâtı için ücret bilgisi isteyen kişiye "50-60 liraya hallolur, getirin bilgisayarınızı yapalım." der. Bir süre sonra Mine'nin telefonda konuştuğu kişi gelir. Ancak işletme sahibi Ertan Bey bu tamirâtın 50-60 liraya yapılamayacağını, en az 500-600 lira tutacağını söyler. Müşteri, telefonda daha düşük fiyat bilgisi verildiği için buraya geldiğini belirterek tamirâtın bu fiyata yapılması konusunda ısrar eder. Zor durumda kalan Ertan Bey, bilgisayar tamirâtını zararına yapar ve Mine'ye, okuldaki koordinatör öğretmenleriyle görüşüp staj yerinin değiştirilmesini talep edeceğini söyler.

Etkinlik
Zamanı

(Yazar: Komisyon)

1. Sorun

Empty yellow box for the first problem.

Nedenleri

Empty light green box for the causes of the problem.

Çözüm Önerileri

Empty light blue box for the solution suggestions.

Etkinlik
Zamanı

2. Sorun

Nedenleri

Çözüm Önerileri

Etkinlik
Zamanı

Yerinde Olsam

Aşağıdaki etkinliği yapmak üzere bir grup oluşturunuz.

Etkinliğe başlamadan önce grup isminizi, sınıfınızı ve grup arkadaşlarınızın isimlerini aşağıdaki kutucuklara yazınız

Grubunuzun
ismi

Sınıfınız

Grup
arkadaşlarınızın
isimleri

Senaryoyu dikkatlice okuyunuz ve aşağıdaki soruları grubunuzla tartışarak sonraki sayfada yer alan şablonu kullanarak cevaplandırınız.

1. Senaryodaki sorun(lar) ne(ler)dir?
2. Sizce bu sorunun/sorunların nedenleri neler olabilir?
3. Senaryodaki bu soruna/sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?

Senaryo 2

Ali, Demirtepe Mesleki ve Teknik Lisesi Makina alanı 12. sınıf öğrencisidir. Organize Sanayi bölgesindeki bir şirkette staja başlamıştır. Bu şirket, 9000 m² kapalı alanda, otomotiv sanayisine -başta gövde, şasi, motor, emniyet grubu ve hava yastığı parçaları olmak üzere- şekillendirilmiş ve birleştirilmiş sac parça üretimi yapan uluslararası bir firmadır. Ali, airbag parçalarının üretildiği bantların bakımından sorumlu olan Mehmet Usta ile birlikte çalışmaktadır. Ali, staja başladığından beri hava yastığı parça üretim bantlarında bir sıkıntı olduğunu gözlemlemiştir. Ürünler bant üzerinden geçerken bantlar çapak yapıp ısındığı için fabrika, üretime zorunlu olarak bir saat ara vermek zorunda kalmaktadır. Ali bu durumun sebebinin, ürünlerin banttan geçerken ağırlıklarının dengesiz olmasından kaynaklandığını ve dolaylı olarak da bant çark sistemlerinin bozulduğunu düşünmektedir. Bu fikrini, molalarda ustalar ve diğer stajyerler ile birlikte toplandıkları çay ocağında söylediğinde, ustalar, Ali'nin fikrini dinlememiş ve hatta bazı ustalar problem durumuyla ilgisiz olduğunu düşünmüşlerdir. Fakat stajyer arkadaşları, Ali'nin fikrinin bu durumu çözebileceğini söylemişlerdir. Hatta arkadaşlarından biri, Ali'nin fikri doğrultusunda bantları tamir ederlerse üretimin aksamayacağını söylemiştir.

1. Sorun

Empty yellow box for the first problem.

Nedenleri

Empty light green box for the causes of the problem.

Çözüm Önerileri

Empty light blue box for the solution suggestions.

Etkinlik
Zamanı

2. Sorun

Nedenleri

Çözüm Önerileri

Etkinlik
Zamanı

Yerinde Olsam

Aşağıdaki etkinliği yapmak üzere bir grup oluşturunuz.

Etkinliğe başlamadan önce grup isminizi, sınıfınızı ve grup arkadaşlarınızın isimlerini aşağıdaki kutucuklara yazınız

Grubunuzun
ismi

Sınıfınız

Grup
arkadaşlarınızın
isimleri

Senaryoyu dikkatlice okuyunuz ve aşağıdaki soruları grubunuzla tartışarak sonraki sayfada yer alan şablonu kullanarak cevaplandırınız.

1. Senaryodaki sorun(lar) ne(ler)dir?
2. Sizce bu sorunun/sorunların nedenleri neler olabilir?
3. Senaryodaki bu soruna/sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?

Senaryo 3

Barış, Kurtuluş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde 11. sınıfta okuyan bir öğrencidir. Barış, stajını çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, fırın, klima, elektrik süpürgesi, ütü, küçük ev aletleri ve kombi alanlarında montaj, tamir ve bakım hizmeti veren bir şirkette yapmaktadır. Barış, Elektrik ve Elektronik alanını isteyerek seçmiştir çünkü okulunu bitirdikten sonra elektrikli ev aletleri teknik servislerinde bir süre deneyim kazanıp kendi iş yerini açmayı planlamaktadır. Bu sebeple stajı, mesleki becerilerini geliştirmek ve sektörü yakından tanımak için iyi bir fırsat olarak görmektedir. Fakat işvereni, staja başladığı günden beri kendisinden çay yapmak, yerleri temizlemek veya kargo için postaneye gitmek gibi işleri yapmasını istemektedir. Barış, bu durumun 3 ay boyunca devam etmesi sonucu işvereni ile görüşmeye karar vermiştir. İşvereni Ahmet Bey'e rahatsız olduğu durumları anlatmış, mesleğini öğrenmek için teknik işlerde sorumluluk almak istediğini ifade etmiştir. Bunun üzerine Ahmet Bey, daha önceki stajyerlere montaj, tamir ve bakım gibi teknik alanlarda sorumluluk verdiklerinde çoğunlukla müşteriye karşı zor durumda kaldıklarını ve bu sebeple önemli müşterilerini kaybettiklerini söyleyerek beyaz eşyalardaki arızalar için ona sorumluluk veremeyeceğini ifade etmiştir.

1. Sorun

Empty yellow box for the first problem.

Nedenleri

Empty light green box for the causes.

Çözüm Önerileri

Empty light blue box for the solution suggestions.

Etkinlik
Zamanı

2. Sorun

Nedenleri

Çözüm Önerileri

Etkinlik
Zamanı

- ❑ “Yerinde Olsam” etkinliğinde, bir işletmede staj yapan öğrencilerin karşılaştıkları ya da ortaya çıkardıkları problemleri meslek etiğine uygun olacak şekilde çözmeye çalıştınız.

- ❑ Bir işletmede pek çok birim/bölüm bir arada çalışmaktadır.
- ❑ İşletmelerde meslek etiğine uygun olmayan davranışlarla karşılaşılabilir. Bunları gruplar halinde toplayabiliriz.
- ✓ Üretim ve insan kaynakları açısından
- ✓ Muhasebe, finans ve satın alma açısından
- ✓ Pazarlama açısından

❑ Üretim ve insan kaynakları açısından bazı örnekler

- ✓ İşyeri sağlığı ve güvenliği,
- ✓ Çevre sağlığı, güvenliği ve atık malzemeler,
- ✓ İnsan kaynakları yönetimi,
- ✓ Eleman seçiminde ve yükselmelerde ayrımcılık,
- ✓ Ödüllendirmede eşitsizlik,
- ✓ Fırsat eşitsizlikleri,
- ✓ Çalışanların haklarının verilmemesi,
- ✓ Çocuk işçi çalıştırılması
- ✓ Çalışma sürelerinin göz ardı edilmesi

- ❑ Muhasebe, finans ve satın alma açısından bazı örnekler
 - ✓ Kısa dönem kâra odaklanma,
 - ✓ Rakipleri ele geçirme,
 - ✓ Ticari sır veya bilgileri kendi çıkarına kullanmak,
 - ✓ Tekelleşme ve mal satımında buna dayanan uygulamalar,
 - ✓ Rüşvet ve kolaylaştırıcı ödemeler ile muhasebe kayıtlarının doğru tutulmaması

❑ Pazarlama açısından bazı örnekler

- ✓ Ürün güvenliği,
- ✓ Yetersiz garanti ve servis,
- ✓ Taklit ürünler,
- ✓ Farklı fiyatlandırma,
- ✓ Ürün eskitme,
- ✓ Yanıltıcı reklamlar,
- ✓ Fiyat anlaşmaları,
- ✓ Baskılı satış ile müşteri bilgilerinin satılması, paylaşılması

- 1) Bu ders kapsamındaki çalışmalarınız sırasında hangi becerileri tecrübe ettiğinizi düşünüyorsunuz? Nasıl? Açıklayınız.

2) Bu ders kapsamında tecrübe ettiğiniz becerilerin sizce problem çözme sürecine etkileri nelerdir? Açıklayınız.

□ <http://meslek.eba.gov.tr/materyal.htm>

Meslek Dersleri Kitapları

Önceki Slayt

Neden Okumalıyız?

Verimli Çalışma

Önceki Slayt

Konuyla tanışmanız için öğrenme birimi girişinde verilen sorular

Araştır ve Düşün

Merak Ediyorum

"Bu benim ne işime yarayacak?" sorularınızın yanıtları

Yaptığınız çalışmaların meslek hayatındaki karşılığını özetleyen açıklamalar

Mesleğe Hazırlanıyorum

Etkinlik Zamanı

İş başına geçip deneyerek, tartışarak, keşfederek, alıştırmalar ve araştırmalar yaparak konuyla ilgili yapacağınız tüm çalışmalar

Sonraki Slayt

Derste öğrendiklerinizi ortaya koymanız için hazırlanmış etkinlikler

Göster Kendini

Bilginin Peşinde

Konuyla ilgili yapabileceğiniz araştırma önerileri

Sonraki Slayt

İlk Slayt